Examenul de bacalaureat 2012 Proba E. d) Proba scrisă la FIZICĂ

Filiera teoretică - profilul real, Filiera tehnologică - profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului, Filiera vocațională – profilul militar

• Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ŞI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ

Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Varianta 3

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6.02 \cdot 10^{23} \, \text{mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8.31 \, \text{J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$. Între parametrii de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieti pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

- 1. O masă dată de gaz ideal se destinde la temperatură constantă. În această transformare gazul:
- a. cedează căldură mediului exterior
- b. primește lucru mecanic
- c. își conservă energia internă
- d. nu schimbă căldură cu mediul exterior.

(3p)

(3p)

2. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, relația de definiție a căldurii specifice a unei substanțe este:

a.
$$c = \frac{Q}{m \cdot \Delta T}$$

b.
$$c = \frac{Q}{\Lambda T}$$

$$\mathbf{c.} \ \mathbf{c} = \frac{\mathbf{Q}}{\mu \cdot \Delta T}$$

$$\mathbf{c.} \ c = \frac{Q}{\mu \cdot \Delta T} \qquad \qquad \mathbf{d.} \ c = \frac{Q}{\upsilon \cdot \Delta T}$$

3. Simbolurile mărimilor fizice și ale unităților de măsură fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură în S.I a mărimii fizice descrise de produsul $p \cdot \Delta V$ este:

a.N

4. O cantitate de gaz ideal monoatomic ($C_V = 1,5R$) primeşte căldura Q într-o transformare în care presiunea gazului rămâne constantă. Variația energiei interne gazului este:

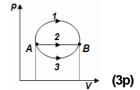
$$\mathbf{a.}\,\Delta U = \mathbf{Q}$$

b.
$$\Delta U = 0.6 \cdot Q$$

c.
$$\Delta U = 0.4 \cdot Q$$

d.
$$\Delta U = 0.2 \cdot Q$$

5. O masă dată de gaz ideal, aflată inițial în starea A, ajunge într-o stare B prin trei transformări distincte, notate cu 1, 2 și 3 reprezentate în coordonate p-V în figura alăturată. Între căldurile schimbate cu exteriorul în cele trei transformări există relatia:

a.
$$Q_1 > Q_2 > Q_3$$

b.
$$Q_1 = Q_2 = Q_3$$

b.
$$Q_1 = Q_2 = Q_3$$
 c. $Q_1 < Q_2 < Q_3$ **d.** $Q_1 = Q_2 < Q_3$

(15 puncte)

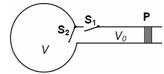
II. Rezolvați următoarea problemă:

În figura alăturată este reprezentată schematic o pompă de compresiune, al cărei corp de pompă are volumul $V_0 = 1$ L. Pompa este folosită pentru umplerea cu aer a unui balon de volum V = 10L până la

presiunea $p = 1.5 \cdot 10^5 \text{ N/m}^2$. Inițial, în balon se afla aer la presiunea atmosferică normală $p_0 = 10^5 \text{ N/m}^2$. Pompa preia, la fiecare cursă a pistonului P, aer la presiunea atmosferică normală prin deschiderea supapei S₁, supapa S₂ fiind închisă. Procesul de umplere a balonului cu aer comprimat are loc la temperatura mediului ambiant $t = 17^{\circ}\text{C}$, prin închiderea supapei S_1 şi deschiderea supapei S_2 . Pereții balonului rezistă până la o presiune $p_{\text{max}} = 1.7 \cdot 10^5 \text{ N/m}^2$. Masa molară a aerului $\mu = 29 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$.

a. Calculați masa inițială a aerului din balon.

b. Determinați numărul N de curse ce trebuie efectuat de pistonul P pentru a aduce presiunea aerului din balon la valoarea p.

- c. Calculați densitatea aerului din balon la sfârșitul celor N curse ale pistonului.
- **d.** După umplerea balonului cu aer la presiunea p, balonul este închis și corpul de pompă este decuplat. Calculați valoarea maximă a temperaturii până la care poate fi încălzit balonul fără a se sparge.

III. Rezolvaţi următoarea problemă:

Într-un cilindru cu piston mobil, ce se poate mişca etanş şi fără frecări, se află un mol de gaz ideal la temperatura $T_1 = 300 \,\mathrm{K}$. Gazul este răcit la volum constant, apoi este încălzit la presiune constantă până revine la temperatura inițială T_1 . În acest proces lucrul mecanic efectuat de gaz este de 831J, iar raportul dintre căldura primită și modulul căldurii cedate este k = 5/3. Se cunoaște $ln1,5 \cong 0,4$.

- a. Reprezentati graficul transformărilor în coordonate p-T.
- b. Calculati raportul dintre valoarea maximă si cea minimă a volumului ocupat de gaz în acest proces.
- c. Determinați valoarea căldurii molare la volum constant a gazului.
- d. Determinați lucrul mecanic primit de gaz pentru a reveni în starea inițială printr-o transformare la temperatură constantă.